

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Якименко Ю., Биченко А., Міщенко М. Українське суспільство, держава і церква під час війни. *Церковно-релігійна ситуація в Україні-2023. Інформаційні матеріали*. Київ: Центр Разумкова, 2023.
2. Masenya J. Boooyse. A community needs responsive management training model: Re-envisioning management training for pastors of the international assemblies of god church. *Verbum Et Ecclesia*. 2016. № 37(1). P. 1–9.
3. Plastow J. Isn't the Holy Spirit enough?: The case for churches and ministry leaders to hire a professional consultant. *Journal of Practical Consulting*. 2018. № 6(1). P. 10–17.

ПЛАНУВАННЯ РОЛІ ДЕРЖАВИ ЯК ЦИФРОВОГО ЛІДЕРА У ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ

Іщук А. Є.

Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця (Україна)
e-mail: a.ishchuk@donnu.edu.ua

В умовах революційних ІТ-трансформацій Україна має стати першою країною, яка відбудовуватиме своє економічне та соціальне повоєнне життя на основі диджиталізації, стане цифровим лідером у відновленні і відтворенні суспільно-економічної структури та публічно-адміністративної інфраструктури. На цей момент, поки триває російська агресія на території нашої країни, державні органи й організації розробляють плани та проєкти, у яких закладають сучасне бачення майбутніх шляхів подолання наслідків воєнних дій та застосування останніх досягнень технологічного прогресу.

Ще на початку повномасштабного вторгнення РФ у 2022 році Національною радою з відновлення України від наслідків війни розроблено План відновлення України, вагому частину якого становить блок питань «Диджиталізація» [1]. Згідно з цим документом, плановий період, який триватиме до 2032 року, умовно поділений на три етапи: воєнного часу, відновлення і модернізації. На першому етапі «Все для перемоги!» заплановано збереження та нарощування цифрового потенціалу країни, відновлення цифрової інфраструктури, стабілізація функціонування ІТ-економіки, надання електронних публічних послуг, забезпечення кібербезпеки. Другий етап передбачає перезапуск економіки та державних інститутів. На третьому етапі має завершитися структурна модернізація усіх сфер економіки та адміністративного управління з їх повною інтеграцією до європейського цифрового простору.

Національна програма «Основи відновлення: Цифрова держава» [2] складається з різноманітних проєктів, спрямованих на побудову ефективного цифрового середовища надання публічних послуг населенню, бізнесу та інвесторам. Концепція цифрової держави полягає у впровадженні інформаційних та комунікаційних технологій (інтернет, великі дані, штучний інтелект, інтернет речей, хмарні обчислення, блокчейн тощо) для покращення функцій держави та підвищення ефектив-

ності надання адміністративних послуг (зниження бюджетного та бюрократичного навантаження). Характеристику основних диджитал-проектів програми наведено в табл. 1.

Таблиця 1. Характеристика окремих диджитал-проектів Національної програми «Основи відновлення: Цифрова держава»

Назва диджитал-проекту	Цілі проекту
Розвиток електронних публічних послуг	100 %-ве надання електронних публічних послуг на Єдиному державному вебпорталі електронних послуг. Кількість таких послуг сягатиме 2 350. Переведення публічних послуг у пріоритетних сферах (освіта, охорона здоров'я) в електронну форму. Створення комплексних публічних е-послуг (Втрата близької людини, е-Підприємець, Англomовна версія Порталу Дія, Іноземні студенти, Документи про освіту в електронній формі е-архів). Послуги для ветеранів (е-ветерани). Послуги щодо дошкільної та шкільної освіти (е-атестат, е-садочок, е-школа). Послуги для українців за кордоном. Спрощення процесу отримання дозвільних та реєстраційних документів
Інституційний розвиток диджиталізації	Удосконалення системи організації надання методичної, консультаційної та практичної допомоги органам публічної влади у формуванні та розвитку е-послуг, а також покращення трансграничної співпраці задля пришвидшення інтеграції України в Європейський цифровий простір. Створення життєвого циклу послуги. Створення законодавчої бази про надання універсальної соціальної послуги
Розвиток мережі Центрів ДІА (центри надання адміністративних послуг)	Модернізація центрів надання адміністративних послуг у Дія. Центри та розширення мережі точок доступу до публічних послуг. Розширення переліку обов'язкових для надання через ЦНАП послуг та збільшення відсотка інтегрованості до ЦНАП послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану, адміністративних послуг соціального характеру, пенсійних послуг, послуг для водіїв та паспортних послуг
Розвиток публічних електронних реєстрів	Розвиток Єдиного державного демографічного реєстру до статусу Population register (відповідно до визначення ООН). Розробка та впровадження Єдиного державного реєстру адрес. Модернізація інформаційної системи «Програмна платформа для розгортання та супроводження державних електронних реєстрів»
Забезпечення населення доступом до інтернету зі швидкістю 1 Гбіт/с	Збільшення частки населення, яке має доступ до мобільного інтернету, зі швидкістю не менше 2 Мбіт/с, до 95 %. Збільшення частки сільських домогосподарств, що мають технічну можливість підключитися до фіксованого широкосмугового доступу до мережі Інтернет зі швидкістю не менше 100 Мбіт/с, до 95 %. Розроблення та впровадження механізму компенсації за доступ до об'єктів інфраструктури. Створення спільного роумінгового простору з ЄС. Гармонізація частот у відповідності вимог ЄС

Джерело: складено автором за [1, 2]

Одним із питань планового дослідження науковців Київської школи економіки «Повоєнне відновлення України. Нові ринки та цифрові рішення» [3] є розробка стратегічних заходів щодо запровадження державою цифрових рішень. У межах проекту виділяються три групи процесів відновлення: систематизація відновлення; розподіл ресурсів; сприяння експорту [3, с. 23]. Систематизація відновлення означає формування системи управління та обліку процесами віднов-

лення (диджитал-платформи), яка будуватиметься на основі наявних і розробки нових цифрових рішень. Цифровізація розподілу ресурсів покликана забезпечити відкритий і неупереджений доступ до всіх видів ресурсів (державних, партнерських, приватних, кредитних, компенсаційних, репараційних, гуманітарних) для всіх учасників процесу відновлення.

Урядовий План для програми ЄС макрофінансової допомоги Україні Ukraine Facility 2024–2027 [4] є одним з інструментів для відновлення, реконструкції та модернізації України, який може паралельно прискорити шлях України до набуття членства в Європейському Союзі. Він визначає два основні блоки реформ щодо інтеграції України до Єдиного цифрового ринку ЄС у межах Компоненту I Ukraine Facility. Реформа 1 передбачає створення безпечної та ефективної цифрової інфраструктури шляхом підключення до швидкісного інтернету, запуску 5G, законодавчого регулювання за стандартами ЄС. Реформа 2 полягає у цифровізації послуг – збільшення числа електронних публічних послуг, налагодження цифрової взаємодії між державними органами, забезпечення транскордонної сумісності електронних реєстрів.

Отже, для ефективного та швидкого відновлення України важливо якомога швидше мобілізувати ресурси та відновлювати економіку вже зараз. На шляху відновлення Україна прагне стати лідером у цифровій трансформації, використовуючи диджиталізацію для відбудови своєї економіки та соціального життя після війни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Проєкт Плану відновлення України. Матеріали робочої групи «Диджиталізація». *Національна рада з відновлення України від наслідків війни*. 2022. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/ua/digitization.pdf>
2. Національна програма «Основи відновлення: Цифрова держава». *E-Ukraine*. URL: <https://eukraine.org.ua/ua/news/ofis-prezidenta-rozrobiv-proyekt-vidnovlennya-kritichno-vazhlivoyi-poshkodzhenoyi-infrastrukturi>
3. Повоєнне відновлення України. Нові ринки та цифрові рішення / Н. Шаповал, М. Федосєнко, О. Грибановський, О. Терещенко. Policy Paper. KSE, 2022. 28 с. URL: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2022/09/Digital-instruments-in-Ukrainian-recovery.pdf>
4. План для Ukraine Facility 2024–2027. Кабінет міністрів України, 2024. URL: <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/wp-content/uploads/2024/03/plan-ukraine-facility.pdf>